Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

Anul XXI, Seria II. Nr. 5098 | 4 PAGINI — 25 BANI | Joi 7 octombrie 1965

CITIȚI

în pag. a II-a :

- Marile descoperiri : „Fizica și Poetica"
- Monumente ale naturii : „Gura plaiului"

în pag. a III-a :

- Întreruperi pe traseul bunei experiențe

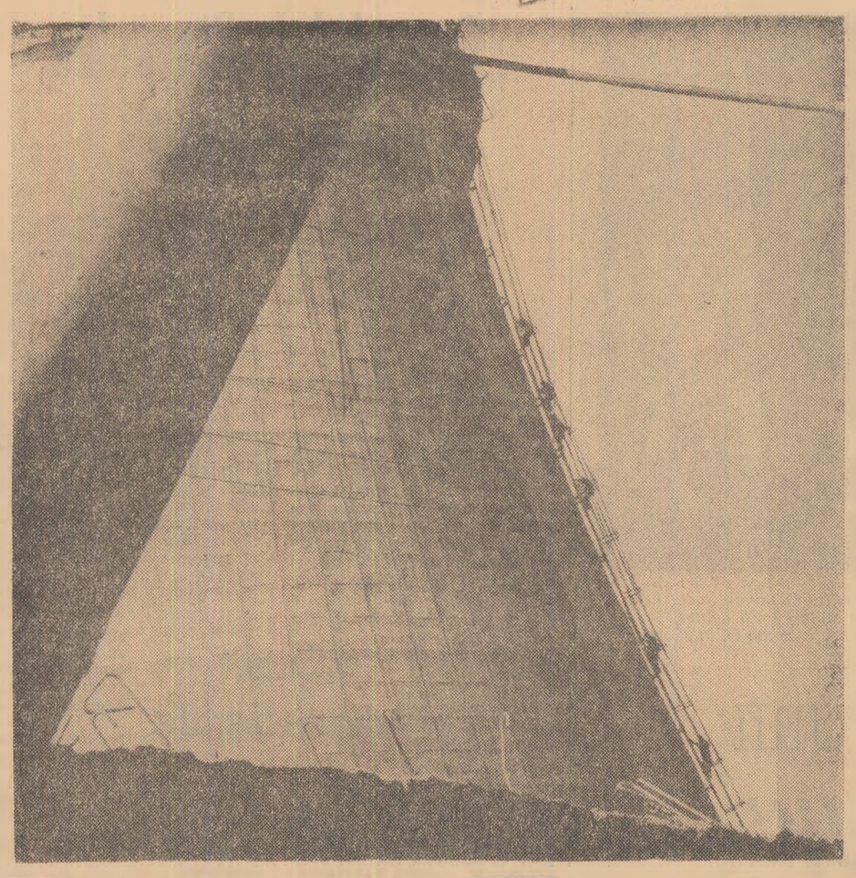

Constructorii Centralei electrice de termoficare Luduș—Iernut lucrează la cel de-al doilea turn de răcire

Foto : O. PLECAN

RECOLTA ÎN HAMBARE, SĂMÂNȚA SUB BRAZDĂ!

Una caldă, una rece

De cîteva zile, în regiunea Galați s-au încheiat însămînțările de toamnă. Mai multe atelaje, mai multe forțe de muncă pot fi, deci, repartizate la culesul porumbului, eliberarea terenului de coceni. În unele cooperative agricole din regiune munca e bine organizată, întrecerea socialistă pe brigăzi se desfășoară din plin. O experiență bună au unitățile agricole din raionul Fălurei, care este fruntaș pe regiune. Aici, după terminarea recoltării florii-soarelui s-a trecut la o redistribuire a forțelor, cele mai multe fiind dirijate la culesul porumbului. O atenție deosebită se acordă realizării vitezei zilnice stabilite. Cu 5-6 zile în urmă aceasta era sub prevederi, adică 900 de hectare. Acum s-a ajuns la peste 1 600 de hectare zilnic. Numai în ziua de 2 octombrie, de pildă, porumbul a fost recoltat de pe 1 679 hectare.

La Jirlău, pe tovarășul Ion Calcan, președintele cooperativei agricole, l-am găsit pe cîmp. Dintr-un carnețel al său am spicuit cîteva cifre : „însămînțat grîu — 1 050 hectare. Terminat. Porumb cultivat — 1 150 hectare ; recoltat pînă în ziua de 2 octombrie, 715 hectare. Am stat de vorbă cu Marin M., secretarul comitetului organizației de bază U.T.C. A făcut un gest larg cu mîinile :

— Priviți ! Toți tinerii sînt prezenți aici, pe cîmp. Venim în zori și plecăm cînd se lasă seara. Vrem să ne respectăm angajamentul. Adică să contribuim cu toții la scurtarea perioadei de cules cu două zile.

La cooperativa agricolă de producție din Mircea Vodă am întîlnit o situație asemănătoare. Aici porumbul ocupă 1 040 de hectare. Munca se desfășoară fără întrerupere în două schimburi. Forțe participante : 300 de țărani cooperatori, 80 de atelaje și 5 autocamioane.

Buna organizare a muncii a creat posibilitatea ca pînă în ziua de 3 oc-

T. OANCEA

(Continuare în pag. a III-a)

Trecem cu succes un examen greu

— Nu terminați pînă în seară. Suprafața e destul de mare și bolovanii...

— Sînt ca drobii de sare !

— Adică ?

— Tari ! Dar parcela o terminăm pînă la amiază. Mai avem șase tractoare la combinele de floarea-soarelui. Acolo treaba e aproape gata. Înseamnă că încă trei discuri în după amiaza aceasta vor intra în bolovani. Pînă acum, cu zece tractoare am pregătit patul germinativ pe 1 200 de hectare. Azi, mîine și poimîine bolovanii de pe cele 1 600 de hectare se vor transforma în grăunciori ca mazărea. Peste trei zile încheiem cea mai grea lucrare din toamna aceasta : arăturile. În Bărăgan, din cauza secetei a trebuit să efectuăm lucrări repetate, iar pe unele parcele am trecut de cîte opt ori cu discurile. Dar patul germinativ — chiar și în aceste condiții — a fost pregătit ca și în condiții normale, așa cum i-a plăcut inginerului agronom și cum ne place și nouă.

— Dar principala lucrare...

— Semănatul ? Noi am vorbit despre cea mai grea lucrare — patul germinativ — unde am și concentrat mai multe forțe. Dar și la semănat am ținut pasul.

ION MARCOVICI

(Continuare în pag. a III-a)

Pe drumuri de munte...

Foto : O. ARCADIE

TELEGRAMĂ

Tovarășului IOSIP BROZ TITO
Președintele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia
Secretar general al Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia

BELGRAD

Stimate tovarășe Tito,

Cu părere de rău am aflat despre îmbolnăvirea dv.

Din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România și a noastră personal vă adresăm cele mai călduroase urări de însănătoșire grabnică. Vă dorim, tovarășe Tito, mulți ani de viață și activitate pentru binele Iugoslaviei frățești, în folosul prieteniei și colaborării dintre popoarele țărilor noastre.

NICOLAE CEAUȘESCU
Secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român

CHIVU STOICA
Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România

TELEGRAMĂ

Tovarășului WALTER ULBRICHT
Prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Socialist Unit din Germania
Președintele Consiliului de Stat al Republicii Democrate Germane

Tovarășului WILLI STOPH
Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Democrate Germane

Tovarășului prof. dr. JOHANNES DIECKMANN
Președintele Camerei Populare a Republicii Democrate Germane

Tovarășului prof. dr. ERICH CORRENS
Președintele Consiliului Național al Frontului Național al Germaniei Democrate

BERLIN

Comitetul Central al Partidului Comunist Român, Consiliul de Stat, Consiliul de Miniștri al Republicii Socialiste România și întregul popor român transmit calde felicitări Comitetului Central al Partidului Socialist Unit din Germania, Consiliului de Stat, Consiliului de Miniștri și întregii populații a Republicii Democrate Germane, cu prilejul celei de-a XVI-a aniversări a proclamării Republicii Democrate Germane.

Anii care au trecut de la crearea Republicii Democrate Germane — primul stat german al muncitorilor și țăranilor care a pășit pe drumul păcii, democrației și socialismului — au constituit ani de muncă asiduă, încununați de remarcabile realizări obținute de oamenii muncii germani, sub conducerea Partidului Socialist Unit din Germania, în construcția socialistă a țării dv.

Poporul român urmărește cu simpatie frățească activitatea creatoare a populației R. D. Germane și se bucură de realizările obținute de dv. în făurirea Germaniei noi, socialiste.

Eforturile R. D. Germane pentru rezolvarea pașnică a problemei germane, pentru apropierea treptată și înțelegerea între cele două state germane, pentru crearea condițiilor ca de pe pămîntul Germaniei să nu mai pornească niciodată un nou război, se bucură de sprijinul poporului român, contribuie la asigurarea păcii și colaborării între state.

Constatăm cu satisfacție că relațiile de prietenie și colaborare dintre partidele și țările noastre se dezvoltă continuu, în folosul ambelor noastre popoare.

Vă urăm, dragi tovarăși, dumneavoastră și întregii populații a R. D. Germane, noi și mari succese în munca și lupta pentru înflorirea și întărirea continuă a patriei dumneavoastră socialiste.

NICOLAE CEAUȘESCU
Secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român

ION GHEORGHE MAURER
Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România

CHIVU STOICA
Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România

ȘTEFAN VOITEC
Președintele Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România

La Sibiu și Satu Mare

Modernizări în întreprinderi

La Întreprinderea „Flamura Roșie" din Sibiu a început construcția unei noi secții. Totodată se reamenajează clădirile existente. În fabrică se vor monta noi utilaje moderne care vor permite mecanizarea și automatizarea procesului tehnologic. După terminarea acestor lucrări, capacitatea de producție a întreprinderii va crește anual cu 1 500 de tone de accesorii din mase plastice pentru industria textilă.

Se află, de asemenea, în curs lucrări de dezvoltare și sistematizare a Întreprinderii „1 Septembrie" din Satu Mare. Aici se reconstruiește hala principală de fabricație, care va fi dotată cu utilaje noi. Cînd vor fi gata aceste modernizări se vor putea produce în fiecare an cu 100 000 de mașini de gătit emailate de calitate superioară mai multe decît acum.

(Agerpres)

Prima șalandă de 500 m. c.

De la Uzina mecanică din Turnu Severin a plecat în probe prima șalandă de 500 mc. din seria proiectată în întregime la această uzină. Șalandele se folosesc la încărcarea, descărcarea și transportarea nămolului sau a altor materiale dragate din porturi și canale maritime și fluviale.

Construcția vasului a fost astfel făcută încît a permis reducerea simțitoare a greutății acestuia în comparație cu alte nave similare.

Pînă la sfîrșitul anului, constructorii navali de la Turnu Severin vor mai executa o nouă șalandă de acest fel.

ANII DE UCENICIE Nr 3

ORE DE PRACTICĂ

Există o imagine familiară fiecăruia dintre noi atunci cînd ne gîndim la tînărul intrat pe poarta uzinei hotărît să învețe o meserie. Obișnuit, o asemenea imagine neapărat cuprinde : o mașină, un muncitor mai în vîrstă, iar lîngă el un băiețandru curios ce așteaptă parcă răspuns la toate întrebările care-l frămîntă.

Am văzut ieri la lucru aproape 250 de elevi și eleve ale Școlii profesionale a F.R.B. Erau cei din anii II și III care-și efectuau practica de producție în sectoarele Fabricii de confecții și tricotaje „București". Vechiul tablou, confruntat cu realitatea, ni s-a părut însă, dacă nu schematic, în mare parte incomplet.

Cu unele excepții (și asupra lor vom reveni la sfîrșitul acestor rînduri) „pe cei de la profesională" nu i-am putut deosebi dintr-odată de muncitorii fabricii decît după halatele de o anumită culoare cu care sînt îmbrăcați. În rest, toți lucrau cot la cot cu muncitorii calificați, își însușeau faze dificile din procesul tehnologic. Cu cîteva eleve avem scurte convorbiri :

B. IORDACHE

(Continuare în pag. a II-a)

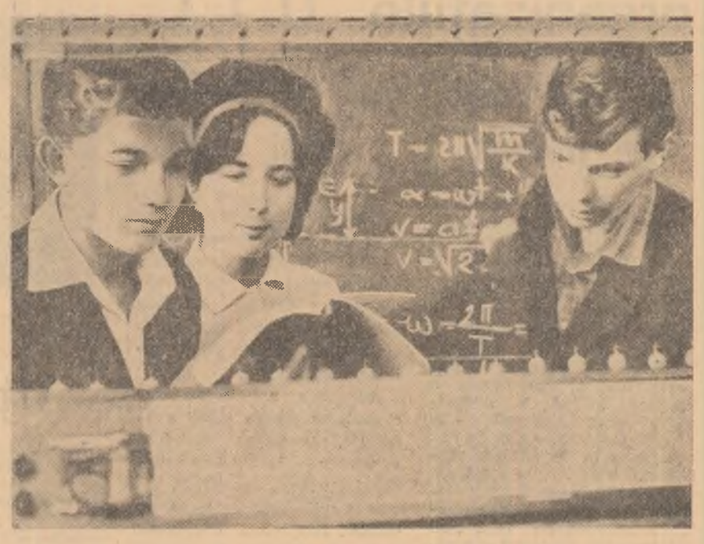

Liceul nr. 1 din Cluj. Laboratorul de fizică e tot mai căutat de elevii din ultima clasă

Foto : O. PLECAN

„VAI, CE BINE NE-AM DISTRAT"

de TEODOR MAZILU

Părinții au plecat înadins de acasă ca băieții și fetele „să se mai distreze puțin". După o îndelungă vacanță, puțină odihnă nu strică niciodată.

Ca niște adevărați părinți iubitori și moderni, au luat toate măsurile pentru ca băiatul lor, pentru prima oară gazda unui ceai, să fie la înălțime.

— Aici aveți coniac.

Capul familiei — din cale afară de bucuros — ridică triumfător sticla de coniac ca pe un prunc nou născut.

— Coniac 5 stele... E și coniacul meu preferat...

Înainte de plecare, capul familiei, după ce a asigurat din belșug băutura, se gîndește să dea și niște sfaturi. Oricum, e tată, trebuie să dea și el niște sfaturi ; așa se obișnuește. Oricum e părinte, are o responsabilitate, trebuie să demonstreze ceva mai multă maturitate. Aruncă sfaturile în silă — ce să-i faci — fără sfaturi nu se poate.

— Aveți grijă să nu beți prea mult... Cînd dansați, strîngeți covorul...

Apoi uitînd că oaspeții au între 14-16 ani, le dă prin intermediul odraslei cîteva sfaturi de alt ordin.

— Dacă vă doare capul, făceți-vă cîte o cafea amară... mama v-a făcut rost de antinevralgice...

Invitații la „ceai" au și sosit.

Un băiat de viață — din rîndul invitaților — totdeauna în asemenea ocazii există un băiat de viață care animă atmosfera și face glume proaste, pune pe masă cu un aer victorios o sticlă dolofană.

— Gin, băieți. O să avem ce bea...

Foileton

Nici muzică, nici dans, începe beția. Fetele, la început, sînt ceva mai modeste. O oarecare sfială se impune, n-are rost să bea cot la cot cu băieții.

— O, eu nu beau alcool, numai puțin... din curiozitate... gata... ajunge.

Tot din aceeași candidă curiozitate, mai cere un pahar. Numai așa, din curiozitate.

Un alt băiat de viață, sub presiunea alcoolului, (băieții de viață se înmulțesc precum ciuperciile, unde te duci, unde te întorci numai băieți de viață găsești), vine cu o idee :

— Hai să dansăm... 'Am adus benzi noi.

Un alt băiat și mai de viață vine cu o ideie și mai îndrăzneață.

— Să dansăm cu paharele în mînă...

Sub presiunea alcoolului, toate ideile stupide par geniale ; așa că această inițiativă e primită cu chiote de bucurie și aplauze frenetice.

— Vai ce bine ne distrăm...

Începe un dans împleticit cu paharele în mînă.

Ideea asta stupidă o face pe-o fată de numai 14 ani să se entuziasmeze.

— Vai, ce idee drăguță...

Din pricina oboselii, un băiat de viață caută cu disperare un scaun. Așa prăbușit încearcă să se arate încîntat de ceea ce vede.

— Vai ce bine ne distrăm...

Unul tînăr i se face rău din pricina băuturii.

— Uite-te la el, nu ține la băutură...

'Auzind această observație, tînărul se simte jignit în orgoliul lui de bărbat.

— Cine a spus că eu nu țin la băutură ? Eu nu țin la băutură... Mai toarnă-mi un pahar, îl dau imediat pe gît...

În criza de orgoliu, tînărul e dispus să facă o demonstrație de forță. Nefericitul o face... și se prăbușește.

— Dăi repede o cafea... Ai un antinevralgic ?

Încet, încet vine și plictiseala.

Stau cu paharele în mînă și n-au ce să-și spună.

(Continuare în pag a II-a)

Vizita în țara noastră a președintelui Republicii India, dr. S. Radhakrishnan

Astăzi sosește în București președintele Republicii India, dr. Sarvepalli Radhakrishnan, care, în calitate de oaspete al președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Chivu Stoica, va face o vizită în țara noastră, ca răspuns la vizita făcută în India de conducătorii de stat români în 1962.

Vizita președintelui Indiei se înscrie ca un eveniment în relațiile de prietenie și colaborare dintre cele două țări, bazate pe principiile respectului egalității în drepturi, suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc.

Dr. S. Radhakrishnan este cunoscut ca un luptător pentru libertatea și independența patriei sale și totodată ca un reprezentant de frunte al cercurilor științifice indiene.

Președintele Indiei s-a născut la 5 septembrie 1888 la Tiruttani, un mic orășel din statul Madras. După terminarea studiilor universitare, el a depus o vastă activitate didactică și științifică în domeniul filozofiei. Numit profesor de filozofie în 1916, el a activat în această specialitate la universitățile din Misore și Andhra, după care a devenit șef al catedrei de filozofie, în 1921, la cea mai mare universitate din India — la Calcutta. În cursul anilor, el a ținut prelegeri la universitățile din Europa și Asia, laborioasa sa activitate științifică fiind distinsă cu titluri de onoare de către numeroase universități. Dr. S. Radhakrishnan a publicat numeroase studii importante, printre care „Filozofia lui Rabindranath Tagore", „Filozofia indiană", „Kalki sau viitorul civilizației".

Dr. S. Radhakrishnan s-a manifestat activ în viața social-politică a țării sale. În 1946 a fost ales membru al Adunării Constituante a Indiei, iar în anul următor a luat parte ca reprezentant al țării sale la Conferința interasiatică de la Delhi. În 1949 a fost ales președinte al Comitetului Executiv al U.N.E.S.C.O. Între anii 1949—1952 el a fost ambasador al Indiei în U.R.S.S. În 1952, dr. S. Radhakrishnan a fost ales și în 1957 reales vicepreședinte al Republicii India. În această calitate el a vizitat un mare număr de țări. În mai 1962 a fost ales președinte al Republicii India.

Dr. S. Radhakrishnan este pentru a doua oară oaspete al țării noastre: prima sa vizită, în calitate de vicepreședinte al Indiei, a avut loc în iunie 1956, cînd a fost ales membru de onoare al Academiei Republicii Socialiste România.

Poporul român urează înaltului oaspete din India bun sosit în Republica Socialistă România.

Marile descoperiri

„Fizica" și „Poetica"

de Dorel Dorian

Amploarea operei aristotelice creează la prima vedere cititorului mai puțin inițiat impresia unei vaste enciclopedii, cuprinzînd cîteva zeci dacă nu chiar sute de tomuri [1]*... Stricta lor enumerare, însoțită de cel mai succint comentar și de o bibliografie amintind doar studiile mai importante pe care le-a putut suscita, ar ocupa de altfel, după spusele specialiștilor, pe*

1. Cercetătorul sovietic M. Ilin apreciază numărul total al lucrărilor lui Aristotel în jurul a o mie. Cît privește dificultatea realizării lor, ar fi de reținut că numai pentru „Tratatul despre stat" Aristotel a trebuit să studieze orînduirea a 158 de cetăți grecești.

1

puțin... coloanele unui ziar (dacă ziarul ar fi cules cu cele mai mici caractere de literă).

În realitate, însă, opera lui Aristotel nu-i o simplă enciclopedie, ordonată după anumite criterii formale, ci o excepțională sinteză, un act de cea mai originală creație axat pe conceptul fundamental al filozofiei aristotelice care e devenirea: un proces evolutiv a tot ce există, o continuă ascensiune pe scara ființei." [2])

Nu întîmplător Marx aflat în fața acestei sinteze îl definea pe autorul ei ca pe un „titan al gîndirii" [3]*), iar Lenin, analizînd „critica făcută de Aristotel «ideilor» lui Platon" (după care natura era doar o umbră a lumii ideilor) scria că Aristotel, depășindu-și obiectivele, a realizat pentru prima oară, acum 2 400 de ani, „critica* idealismului ca idealism în general". [4])

Platon, surprins el însuși, se pare, de obiecțiile mereu mai fundamentale ale tînărului său discipol obișnuia să spună: „Dacă altora le trebuie pinteni, Aristotel are nevoie de frîu". *La care Aristotel, odată cu trecerea anilor și formarea unei concepții științifice proprii avea să-i răspundă (de unde și celebrul dicton)* „Platon mi-e prieten dar și mai bun prieten mi-e adevărul". [5]) *Și într-adevăr:*

Platon îl combatea pe Democrit, bunăoară, pentru că întrevedea în învățătura acestuia (materialist-ateistă) nu numai infirmarea concepției sale ci „cauza revoluțiilor". Iar atunci cînd argumentele sale se dovedeau prea puțin convingătoare nu se știa să ceară ca unii din adepții învățăturii ateiste, periculoasă pentru ordinea publică, „să fie omorîți, alții biciuiți și aruncați în temniță, alții lipsiți de drepturi", deși natura umană, spunea... era doar „o umbră a ideilor." [6])

2. Din studiul introductiv al lui D. M. Pippidi, la noua ediție a „Poeticei" lui Aristotel.
3. Karl Marx, „Capitalul", vol. I.
4. V. I. Lenin, „Caiete filozofice".
5. Aristotel se desparte de „Academia" lui Platon în anul 335 î.e.n. și întemeiază o nouă școală de filozofie, denumită „Liceu".
6. Platon nu precizează niciodată numele lui Democrit pentru a nu contribui la nemurirea adversarului său. Ceea ce nu-l împiedică să-i cumpere cărțile și să i le ardă pentru a împiedica răspîndirea filozofiei atomiste.

2

Aristotel, dimpotrivă, nu respingea nimic aprioric, *enunța judicios și compara diferitele teze ale filozofilor de pînă la el, căutînd să descopere* critic *ceea ce putea fi preluat. Pentru Aristotel — și aici trebuie văzut meritul cel mai de seamă al acestei sinteze —* știința însemna, înainte de orice, cunoașterea cauzelor. *„Fizica" sa, întemeiată pe existența a patru elemente suprapuse — focul, aerul, apa și pămîntul — a fost evident depășită. Concepția sa privind universul — deși Aristotel nu se îndoia că Pămîntul e o sferă în jurul căruia se învîrt alte sfere cerești — suferea și ea de limite inerente pentru epoca respectivă.* Modul, însă, absolut logic de abordare a acestor probleme, refuzul acceptării unor forme desprinse de lucruri, efortul de a descoperi o explicație biologică exactă, adică naturală, a lumii ca un sistem în funcțiune, recunoașterea obiectivă a „lanțului continuu al prefacerilor" și, în ansamblu, demonstrarea cu argumentele evidenței, a mișcării și a devenirii *îl confirmă încă o dată pe Aristotel, cu toate contradicțiile, erorile și tezele sale deseori tributare idealismului, ca* cel mai mare gînditor al lumii antice.

★

„Poetica" lui Aristotel — deși s-a păstrat numai o parte a tratatului original — se constituie, chiar și în această formă, ca o replică logică, argumentată, adusă concepțiilor lui Platon privind apariția, esența și menirea poeziei.

„Datoria poetului — *scria Aristotel, cap. IX* — nu e să povestească lucruri întîmplate cu adevărat, ci lucruri putînd să se întîmple în marginile verosimilului și al necesarului..." *(Platon acuza poezia că nu exprimă lumea „ideală")* „...Deznodămîntul intrigii trebuie să se datoreze caracterelor eroilor și nu unei intervenții divine". *Și în sfîrșit, respingînd o nouă învinuire:* „Tragedia (în accepția de operă poetică) nu-i imitarea unor oameni, ci a vieții, iar fericirea și nefericirea decurg din fapte, țelul fiecărei viețuiri fiind realizarea unei fapte... Așa se și face că oamenii sînt într-un fel sau altul după caracterele lor, dar fericiți sau nefericiți după isprăvile fiecăruia."

Spațiul nu ne îngăduie să demonstrăm prin mai multe citate logica și viabilitatea, reconfirmată mereu de-a lungul timpu-

3

rilor, a „Poeticei" lui Aristotel. Ceea ce impresionează însă — așa cum remarcă și prof. D. M. Pippidi în studiul introductiv al „Poeticei" — e faptul că expunerea, deși se afirmă ca o critică hotărîtă adresată teoriei platonice a ideilor, nu părăsește nici un moment tonul celei mai obiective cercetări. Argumentele, riguros ordonate, nu enunță „adevăruri definitive", ci invită cititorul la crearea unui punct de vedere personal, la reflecție, solicitîndu-l doar — singura solicitare reală — să nu renunțe nici un moment la dialectica inatacabilă a raționamentului.

★

Aristotel a fost, indiscutabil, un erudit și, în sens creator, primul mare filosof de formație enciclopedică. „Aduc mulțumiri zeilor — scria regele Macedoniei, Filip, lui Aristotel — pentru că au făcut ca fiul meu Alexandru să se fi născut în vremea ta. Căci, educat de tine, sper că va fi un vrednic moștenitor al tronului meu". Alexandru avea să devină Alexandru cel Mare. [7])

Dar marele merit al lui Aristotel pentru omenire nu-l constituie doar cunoștințele propriu-zise pe care ni le-a transmis, ci felul cum *le-a transmis,* modul lui de a analiza, de a argumenta, de a căuta elementul obiectiv și necesar, adevărul. *Prin Aristotel dialectica raționamentului, de care aminteam mai înainte, devine un bun al științei, continuu preluat și mereu dezvoltat de istoria științei.* Și dacă „cele 7 minuni ale lumii" (prezentate în numerele anterioare) constituiau o aplicare sintetică a tuturor descoperirilor științifico-tehnice ale antichității, opera lui Aristotel, prin valoarea și vastitatea investigației, rămîne o sinteză a cunoștințelor despre lume ale aceleeași epoci, cunoștințe trecute prin filtrul înțelegerii unui filozof care se confirmă și azi, după 24 de veacuri, același „titan al gîndirii".

7. O parte din discipolii lui Aristotel l-au însoțit pe Alexandru în campaniile sale militare, în vederea completării cunoștințelor geografice și a celor privind flora și fauna noilor regiuni cucerite.

4

Printre cei mai apreciați strungari din secția motor a Uzinei de tractoare Brașov se numără și tînărul Octavian Radu. El a obținut de două ori titlul de fruntaș și se menține evidențiat în întrecerea socialistă de la începutul anului
Foto: O. PLECAN

MONUMENTE ALE NATURII

„GURA PLAIULUI"

În munții Olteniei, undeva sus, în septemprionul ei, învăluit în legende, cu doine și nedei iscate din arșițe istorice dar și din strania frumusețe a naturii, sînt locuri unde odată ajuns, încerci regretul că nu le știusei și pleci mai bogat, cu promisiuni de întoarcere.

E vorba de Tismana și împrejurimile ei...

Plecînd din Apa Neagră, punct finiș al liniei ferate înguste ce vine din Tîrgu Jiu, lăsăm în stînga Motrul, care taie în două Cloșanii și udă, doi pași mai jos Padeșul (în preajma statuii se văd încă țarcurile de lemn unde-și instruia Tudor pandurii) poposim la „Isvarna", locul de unde țîșnesc din pămînt o sută de izvoare. Onomatopeic, numele vorbește de la sine de cîntecul acelor țîșniri cristaline, care se revarsă și se pierd în mîndra vale a Orlei. Pădurile negre ale Tismanei se dau o clipă la o parte ca să-ți arate un picior de plai, în mijlocul căruia, împlinind parcă legenda se deschide o mică grotă căreia, cine știe cînd și de cînd, oamenii-i ziseră „Gura Plaiului".

Neprevenit, cobori cu sentimentul că revii peste cîteva clipe dar vor trece multe ceasuri pînă atunci. Un pasaj înclinat duce spre un loc de unde se deschid deodată trei încăperi imense. Cea mai mare din ele „sala de primire" are mai puține stalactite, dar adăpostește niște bazine cu apă, dantelate pe margini. În cea de a doua sală, chiar în mijlocul ei, o stalactită uriașă stă de pază, ca un cerber în calea comorilor din adînc...

Coborîrea în pantă nu e ușoară, dar odată ajuns în fața unei draperii care coboară din plafonul înalt, e semn că te afli în pragul unei lumi a minunilor. Sala mare a peșterii comunică cu alta, la fel de împodobită cu draperii albe de turturi ce atîrnă la patru-cinci metri deasupra apei, mai departe, după un urcuș de cîțiva metri te întîmpină „Madona", o frumoasă stalagmită albă, solitară, avînd în jurul ei alte stalagmite mai mici așezate parcă înadins să-i scoată în relief maiestuozitatea. Din tavan coboară o mînă de gheață cu cinci degete, alungite fin, atîrnînd în gol parcă avidă să ajungă o altă mînă care se ridică de jos spre ea. Cele două mîini întinse una spre alta nasc emoționanta întrebare: cînd se vor întîlni?... peste cîte milenii?...

Ascunse parcă dinadins de cineva, apar pe rînd întruchipări de o rară fantezie. Lame de cristal care coboară transparent ca o limbă spre cele de jos cu care se unesc. Culorile, foarte variate și de o rară finețe ale diferitelor părți care compun portalul de la intrare sînt fascinante.

Una din coloane e albă ca zăpada, alta mai zveltă, în dreapta e numai la bază albă și pe măsură ce urcă mai sus, devine roșie alternînd în nuanțe care merg de la galben la roz și, ajungînd spre vîrf e translucidă din cauza subțirimii, împrumutînd într-un fel culoarea mărgeanului.

Culorile acestea atît de diafane își au originea în impuritățile de calcar, pe care apa le-a transportat mereu în mod diferit de-a lungul veacurilor.

Ceva mai încolo de portal se înalță chiar din mijlocul sălii, la o înălțime de peste 4 metri, o superbă formație de stalactite. E greu să menționez însă toate aceste rare închipuiri ale naturii din adînc, unele din ele adevărate opere de sculptură în bazorelief, arbori de piatră cu coroane de ramuri semețe sau plîngătoare, cu tulpini platinate sau ruginii, împodobite cu striuri fine, încrustate migălos, cu răbdare, în decurs de milenii.

Trecînd pe sub o boltă mai joasă ajungem la încăperea cu splendori miniaturale unde foiesc niște vietăți oarbe, făpturi ale întunericului, numite de oamenii de știință „Tismanela chippuisi". E un coleopter cavernicol, care trăiește numai prin peșterile Olteniei, din regiunea Tismana și Baia de Aramă, și nu mai poate fi întîlnit în nici o altă peșteră din lume.

În bazinele cu apă de pe margini trăiesc niște mici salamandre. Să fie oare rubedenii necunoscute ale vestitei „Proteus", salamandra oarbă din peșterile Dalmației? Nu, nu sînt decît puii salamandrei obișnuite, care, căutînd locuri ferite pentru depunerea ouălelor, mai nimerește uneori în peșterile din regiune.

În apa rece a bazinașelor mai trăiesc însă un fel de crustacei orbi, din genul „Niphargus", un fel de miniaturale stafii albe, aproape transparente, mici strigoi ai apelor subpămîntene. E una din pasiunile naturaliștilor, atît pentru frumusețea și gingășia cu care i-a înzestrat natura cît și pentru interesul științific.

Părăsești peștera cu regretul că te desparți de spectaculoasele scurgeri parietale, incremenite în monumentale figuri de artă ale naturii și ieși spre alte splendori ale firii din pădurile și Munții Gorjului.

N. D. CARPEN

„Onorabilul Stanislas, agent secret"

Carnet cinematografic

În urmă cu doi ani, presa cinematografică pariziană anunța retragerea lui Jean Marais din postul de june prim al filmelor de mantie și spadă, lansînd totodată un mare semn de întrebare asupra succesorului. Problema urmașului se pare că a fost grabnic rezolvată prin Gérard Baray (Pardaillan, Scaramouche, D'Artagnan etc). Mai rămînea o singură necunoscută: ce va face Jean Marais? Ziarele nu ne-au lăsat să așteptăm prea mult și au început să publice informații asupra stării civile a noilor săi eroi. Jean Marais va juca „în civil". Nu era o noutate. Îl mai văzusem în „Strengărița" în rolul unui avocat romantic sau în „Taifun la Nagasaki" în postura unui îndrăgostit contemporan ce nu mai e silit să-și apere iubirea cu ascuțișul sabiei. Primul film al lui Jean Marais, după epoca de aproape două decenii slujite pe ecran cu spada în mînă, este „Onorabilul Stanislas, agent secret", o spumoasă comedie polițistă contemporană. Filmul nu are nici un fel de preocupări tematice, rezumîndu-se la un recital Jean Marais în postura cavalerului modern, dublat de un recital al procedeelor tipice filmului polițist. Morala filmului poate fi rezumată, în ultimă instanță, la un sfat cam în genul următor: „aveți grijă de pardesiul dumneavoastră ca nu cumva să-l schimbați din greșeală într-un local public". Numai atît este însă cam puțin pentru un film, fie el chiar și de aventuri. Ceea ce seduce, însă, este umorul, bogat prezent în această producție semnată de regizorul Jean Charles Dudrumet. Cele mai vesele momente din film sînt realizate în scenele unde eroii se încaieră. Luptele din bistrou sînt delicioase. Îl întîlnim pe același Jean Marais care se bate cu 5, 6, 7, sau nu mai importă cîți adversari, lăsîndu-i pe toți la pămînt, cu singura deosebire față de trecut, că acum se ajută numai cu proprii pumni sau, eventual, o ușă închisă în nasul agresorului. Momentul amintit are ceva din savoarea bătăilor din comedia clasică mută (amintim goana prin bucătărie, sau lupta din dormitorul bătrînilor soți). Un contrast comic de calitate se obține prin alăturarea scenelor violente din bistrou și imaginea calmă a conferențiarului de pe ecranul televizorului. Tot o scenă de bătaie reușită sub aspectul mijloacelor comice este și cea de pe traversele superioare ale scenei operei, urmată de ploaia de bancnote.

Alături de Jean Marais, o reîntîlnire cu simpaticul și nelipsitul actor al comediilor polițiste franceze, Noël Roquevert și apariția, inedită pentru spectatorii noștri, a drăgălașei Genevieve Page.

Ușoare, ca spuma de zahăr vanilat ce se vinde la Moși, aventurile pe ecran ale onorabilului Stanislas sînt odihnitoare, ca o compresă cu apă rece pe frunte, atunci cînd ai migrenă. Căci, în fond, poate că nu e o calitate de disprețuit la un film faptul că te amuză și destinde 90 de minute.

ATANASIE TOMA

ÎN LIBRĂRII

A apărut în librării „Helenicele" de Xenofon. Volumul, tipărit în România este de Editura științifică, cuprinde cele șapte cărți rămase de la marele cărturar antic. În vederea realizării acestei variante românești, traducerea de față a prof. N. I. Ștefănescu a fost confruntată cu o serie de ediții străine ale acestei opere de mare valoare istorică și literară. O serie de note pun la îndemîna cititorului date necesare înțelegerii unor evenimente din cultura antică.

Editura tineretului a scos de sub tipar volumul „Versul liber" de Miron Radu Paraschivescu, în care sînt reunite cele mai reprezentative producții ale poetului, dintre anii 1931—1964. Afirmat între cele două războaie mondiale, Miron Radu Paraschivescu își accentuează în zilele noastre trăsătura de poet-cetățean, extinzîndu-și viziunea originală asupra universului filozofic și moral. Recenta carte de versuri ni-l prezintă pe Miron Radu Paraschivescu ca un poet a cărui creație are rădăcini adînci în folclorul românesc și în marile probleme ale epocii noastre.

(Agerpres)

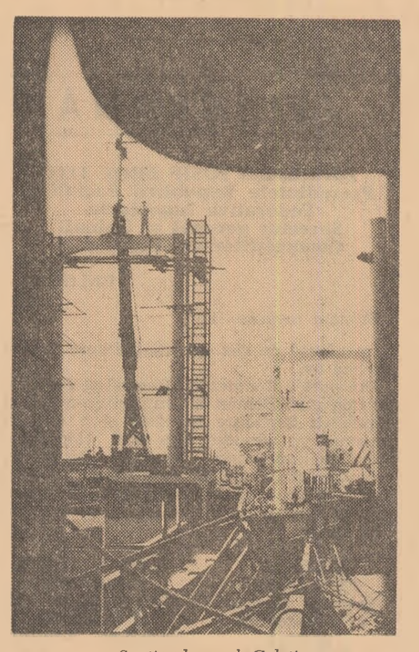

Șantierul naval Galați

Informații

Miercuri, după-amiază, a părăsit Capitala întorcîndu-se în patrie, delegația Consiliului Central al Tineretului Liber German (F.D.J.), condusă de tovarășa Erika Richter, secretar al C.C. al F.D.J., care la invitația Comitetului Central al U.T.C. a vizitat țara noastră.

La plecare, pe aeroportul Băneasa, delegația a fost condusă de tovarășii Vasile Nicolcioiu și Elena Poparad, secretari ai C.C. al U.T.C., de membri ai Biroului și activiști ai C.C. al U.T.C.

★

Cu prilejul celei de-a XVI-a aniversări a proclamării Republicii Democrate Germane, Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă a organizat miercuri seara la cinematograful „Republica" din Capitală un spectacol de gală cu filmul „Cei mai frumoși ani", producție a studiourilor din R. D. Germană.

A luat cuvîntul Mihnea Gheorghiu, vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, care a vorbit despre succesele R. D. Germane și ale cinematografiei din această țară și a prezentat publicului pe cineaștii Gunther Rucker, regizorul filmului, și actrița Helga Labudda, prezenți în țara noastră cu acest prilej.

Au fost prezenți Ewald Moldt, ambasadorul R. D. Germane la București, și membri ai ambasadei, șefi ai unor misiuni diplomatice și alți membri ai Corpului diplomatic.

La 6 octombrie a plecat spre Chile, tovarășul Vasile Potop, membru al C.C. al P.C.R., prim secretar al Comitetului regional Suceava al P.C.R., care va reprezenta partidul nostru la lucrările Congresului al XIII-lea al P.C. din Chile.

La plecare, pe aeroportul Băneasa, a fost condus de tovarășii Ghizela Vass, Dumitru Popa, membri ai C.C. al P.C.R., Ion Teoreanu, membru supleant al C.C. al P.C.R., activiști de partid.

★

Teatrul „C. I. Nottara" și-a deschis miercuri seara stagiunea cu premiera piesei „Omul care și-a pierdut omenia" de Horia Lovinescu, în regia lui Dan Nasta și scenografia lui Mircea Marosin. Acest amplu poem alegoric despre răspunderea omului de știință față de umanitate a întrunit o bună parte din forțele actoricești ale teatrului. Rolurile principale au fost interpretate de George Constantin și Dan Nasta. Muzica de scenă aparține tînărului compozitor Aurel Stroe, iar mișcarea scenică este semnată de Stere Popescu.

ANII DE UCENICIE Nr 3

Alegeri în organizațiile U. T. C.

Un rodnic schimb de experiență

Majoritatea participanților la discuții pe marginea dării de seamă prezentată în adunarea de alegeri care a avut loc de curînd în școala noastră au vorbit despre principala activitate a elevilor — învățătura. S-a realizat totodată și un rodnic schimb de experiență, atît în ceea ce privește munca individuală a elevilor cît și în organizarea unor activități — la nivelul claselor — menite să contribuie la dezvoltarea răspunderii elevilor, la creșterea combativității lor. Astfel, utecista Zorica Gastion s-a referit la ajutorul pe care l-au dat tovarășii profesori organizației U.T.C. din care făceau parte elevii clasei a VIII-a. Utecistul Mihai Silvestru a vorbit despre munca personală a elevului. Exemplele date de el au arătat că fără această muncă nu se pot obține rezultate bune la învățătură. Și alți elevi, Relia Buștin, Aurelia Ciorea — s-au referit la activitatea pe care o depun ei — activitate care a fost încununată de rezultate bune la învățătură.

IOAN BODEA
elev — clasa a X-a — Liceul din Ghelar

Pentru cei care vor absolvi școala

În școala noastră a avut loc recent adunarea de dare de seamă și alegerea noului comitet U.T.C. În mod deosebit a reținut atenția adunării, munca elevilor din anul III, a acelora care, peste cîteva luni, absolvenți fiind, vor intra în producție.

Adunarea a hotărît să se organizeze pentru elevii anului III, numeroase activități educative — întîlniri cu muncitori fruntași, specialiști, vizite la viitoarele lor locuri de muncă, conferințe, convorbiri despre satisfacțiile și răspunderile viitorilor mecanici, despre modul în care trebuie să folosească fiecare zi a acestui an școlar pentru însușirea celor predate la cursuri și în orele de practică — care vor contribui în mare măsură la obținerea unor rezultate bune în pregătirea viitorilor noștri absolvenți.

VASILE M. HORNOIU
anul III A
Grupul Școlar Forestier Curtea de Argeș

Recreație... (în curtea noului liceu din orașul minier Motru, regiunea Oltenia)

Uteciștii au hotărît

În adunările de dări de seamă și alegeri ținute în organizațiile U.T.C. ale Liceului nr. 2 din Bîrlad s-au adoptat numeroase măsuri menite să mobilizeze toți elevii școlii la obținerea unor rezultate bune la învățătură, să contribuie la educarea lor. Iată cîteva din aceste hotărîri:

— 70 de elevi vor fi antrenați la activitatea celor 6 noi cercuri pe materii care vor lua ființă în școală: matematică, fizică, chimie, limba română, istorie, geografie, foto;

— se va populariza pe larg experiența claselor fruntașe, a elevilor care obțin rezultate bune și foarte bune la învățătură. Pentru început se vor populariza metodele pe care actuala clasă a XI-a B fruntașă pe școală le-a folosit în anul școlar trecut. Se va confecționa un panou de onoare cu fotografii ale elevilor fruntași la învățătură și o vitrină cu caietele elevilor care își iau cele mai bune notițe în timpul orelor;

— va fi organizată orchestra școlii și vor fi înființate încă 4 echipe de dansuri, o brigadă artistică de agitație, o formație de cor, un cerc dramatic și un cerc de dansuri moderne;

— în zilele vacanței de iarnă, vor fi organizate o excursie în satul „Alexandru Vlahuță" și alta în orașul Iași.

C. SLAVIC

ORE DE PRACTICĂ

(Urmare din pag. 1)

MARIA COMAN, anul III H:

Rep.: Dacă mîine ați termina școala, ați putea să faceți față sarcinilor locului de muncă?

M. C.: În bună măsură, da. În perioada de practică am lucrat la aproape toate mașinile. Acum, lucrez la revansat.

GEORGETA PLETEA: Anul III H:

Rep.: Aceeași întrebare.

G. P.: La mașina la care lucrez mă apropii de nivelul unei muncitoare. Dar rețineți, numai mă apropii. Îmi dau seama că acest nivel trebuie să-l ating, să produc încă de pe acum, din timpul școlii, atît cît va trebui să dau cînd voi avea în buzunar diploma de muncitoare calificată.

STELA RUSU, anul II: *Deocamdată, lucrez la secția bobinat. Mașinile, ca principiu, sînt aceleași dar există mai multe tipuri. Mă străduiesc în timpul practicii să le cunosc pe toate. Peste două săptămîni vom trece la secția Interlock și vom face practică acolo pînă la sfîrșitul anului. Tovarășul instructor ne-a spus că e un sector de muncă foarte important.*

Confirmarea dragostei pentru meserie și a strădaniei depusă pentru însușirea ei am primit-o de la multe alte eleve. Tovarășii Vasile Rotaru, Gheorghe Dumitru și alți instructori de practică ne-au vorbit de sprijinul pe care-l primesc de la muncitori, maiștri, șefi de secții și sectoare pentru a organiza cît mai bine practica elevilor.

Dar, așa cum arătam, cîteva cazuri umbresc o activitate ce ni s-a părut în general bună.

Am întîlnit 3—4 cazuri de acest fel, cînd eleve de anul III erau strînse într-un loc la discuții sau priveau pur și simplu la muncitoarele pe lîngă care erau repartizate. Or, numai cu privitul meseria nu se învață.

Am vrea însă ca organizația U.T.C. din școală să afle și alte fapte. Unul se referă la prezența la practică a elevelor din anul III K. Nu transcriem aici numele celor care lipsesc sau întîrzie. Comitetul U.T.C. al Școlii profesionale a F.R.B. le poate cunoaște cercetînd tabelele de prezență de la instructorii de practică. Ce ziceți tovarăși din Comitetul U.T.C.? Am dori să publicăm răspunsul vostru, însoțit de măsurile luate, în cel de al patrulea număr al „Anilor de ucenicie" care va apare ioia viitoare

„Vai, ce bine ne-am distrat"

(Urmare din pag. 1)

Bălatul de viață, printr-un efort supraomenesc încearcă să spargă gheața.

— Să mai pun muzică?

Fetele ar vrea să fie și ele puțin fatale, dar le e un somn crîncen.

La despărțire, toți caută să se arate încîntați.

— A fost așa de plăcut... Vai ce bine m-am distrat! Ai un antinevralgic?

După ce toată casa a fost făcută vraiște, după ce tot alcoolul a fost băut pînă la ultima picătură, părinții își fac apariția încet, încet, să nu-i deranjeze pe copii.

Haosul descoperit îi bucură.

— A fost aici o petrecere serioasă. Ce bine s-au distrat copiii...

Odrasla, prăbușită într-un fotoliu — palidă și mahmură — le dă dreptate.

— Vai ce bine ne-am distrat... nici nu știți ce bine ne-am distrat.

ÎNTRERUPERI PE TRASEUL BUNEI EXPERIENȚE

Însemnări despre activitatea comisiei culturale a Comitetului raional Bacău al U.T.C.

Între sarcinile importante ale organizației U.T.C. se numără și buna organizare a timpului liber al tinerilor. În acest scop, în cadrul comitetelor raionale, orășenești și regionale ale U.T.C. au fost create comisiile muncii culturale Cum își desfășoară munca aceste comisii? Ce trebuie făcut pentru sporirea contribuției lor la alcătuirea unor programe cît mai interesante la care să ia parte cît mai mulți tineri?

În comuna Chetriș din raionul Bacău, își desfășoară activitatea profesională învățătorul Mișca Ferdinand, membru în comisia culturală a comitetului raional al U.T.C. Una din primele sarcini primite ca membru al comisiei a fost și aceea de a ajuta la organizarea activităților cultural-artistice și educative în comuna Chetriș.

Adevărul era că o viață culturală mai interesantă se desfășura doar în satul de centru, în timp ce în celelalte trei sate aparținătoare (și destul de distanțate de centrul comunei), doar cu prilejul cîte unui „turneu" întîmplător al vreunei formații artistice din vecini mai aveau loc evenimente culturale. Ajutat de comitetul comunal al U.T.C., care a antrenat în activitatea de instruire artistică și de organizare și celelalte cadre didactice tinere din comună, Mișca Ferdinand a reușit să-și îndeplincască sarcina primită. În satele Gioseni, Drogu și Racova au fost create formații artistice, spectacolele și manifestările distractiv-educative tot mai dese au început să devină permanente, bizuindu-se pe forțele proprii ale brigăzilor.

Pe acest traseu al acțiunilor duse cu consecvență, de la repartizarea sarcinii, pe hîrtie, la înscrierea ei în viața satului — se află în raionul Bacău căminele culturale din satele Buhoci, Siretul, Răcăciuni și altele.

Dar iată că, la un moment dat, traseul bunei experiențe se... întrerupe. Îl continuă un alt „traseu", de-a lungul căruia unele cămine culturale nu par să fie prea ospitaliere, — dovadă numărul redus de tineri care le calcă pragurile. Cauza — la o cercetare mai amănunțită — nu e greu de descoperit: programele alcătuite la întîmplare, improvizate și plicticoase. Putem indica cîteva adrese de pe acest traseu, care constituie reversul celui dintîi: căminele culturale din Luizi Călugăra, Luncani, Măgura și altele.

Se naște o întrebare simplă: cum pot coexista cele două trasee în același raion în care își desfășoară activitatea același organ al comitetului pentru cultură și artă? Evident, în activitatea sa, acest organ e ajutat de numeroși factori. O contribuție efectivă la organizarea unui mare număr de acțiuni ar trebui să aducă comisia culturală a comitetului raional al U.T.C.

Am cercetat planurile de muncă trimestriale ale acestei comisii, sarcinile membrilor ei și am constatat că ele își propuneau tocmai stabilirea unor „căi de comunicație" de-a lungul și de-a latul raionului, pe care experiența bună, inițiativele prețioase să circule în voie. De ce nu s-a întîmplat acest lucru cu experiența de la Chetriș? Doar în raion mai sînt comune unde sediul unei vieți culturale mai bogate îl constituie satele de centru.

În loc de răspuns, transcriem acest fapt, relatat de organizatorii muncii culturale din comuna Traian:

— Pe la începutul iernii, aici a avut loc o „seară culturală complexă" — manifestare originală care s-a bucurat de o bună primire din partea țăranilor tineri și vîrstnici. Ea a cuprins un „Buletin al cooperativei agricole de producție", o călătorie pe harta regiunii, folosind ca „mijloc de locomoție" documentarul cinematografic, un program artistic și un simpozion pe o temă muzicală.

Printre organizatori s-a numărat și un membru al comisiei culturale a comitetului raional al U.T.C. — Petru Farțade. Era de așteptat ca experiența să fie extinsă și în comunele învecinate, doar la Traian fuseseră de față și numeroși invitați. Cu toate acestea, o a doua „seară culturală complexă" n-a mai avut loc în tot raionul.

Cauzele acestei inconsecvențe ne trimit la una și aceeași adresă: formalismul din munca comisiei culturale.

Tovarășul Vasile Lazăr, secretar cu problemele de propagandă al Comitetului raional Bacău al U.T.C. ne-a informat că această comisie se întrunește cu regularitate în fiecare trimestru, cînd are loc instruirea. Atunci se face bilanțul activității, se trasează noi sarcini. Iată — veți spune — ce prilej minunat pentru trecerea experienței bune dintr-un capăt al raionului în celălalt.

— Membrii comisiei prezintă de obicei informări despre activitățile la care ei înșiși au contribuit, spune tovarășul Lazăr. Comisia n-a aflat totuși de acțiunea întreprinsă în satul Traian, nici de experiența existentă la Chetriș. De ce a păstrat tovarășul Farțade „taina" organizării acelei neuitate seri? Ar fi putut să explice totul în amănunt, să învețe toți ceilalți membri ai comisiei, mai ales că e metodist cultural.

— Fiindcă n-am participat la nici o întîlnire cu membrii comisiei, ne-a destăinuit dînsul. N-am știut că fac parte din efectivul ei...

Episodul e semnificativ pentru modul în care se realizează „circulația" ideilor interesante, a inițiativelor între membrii comisiei culturale. Mulți dintre aceștia nici nu știu ce sarcini au de îndeplinit iar dacă sînt chemați la instruiri, acestea nu aduc nimic nou, interesant, concret. Discuțiile care au loc cu acest prilej — după cum ne-au relatat unii membri — plutesc în generalități și dezbat de multe ori o problematică aleasă pe baza planurilor de muncă mai vechi ale comisiei, și nu stabilită în raport de cerințele concrete ale activității cultural-educative din raion în acel moment.

În schimb rubricile din caietul cu membrii comisiei — participare la instruiri, locul unde muncește membrul comisiei, sarcinile primite etc. — se completează riguros, de fiecare dată, indiferent de situația îndeplinirii sarcinilor comisiei în acel moment.

Reala contribuție pe care o poate aduce comisia muncii culturale la îndeplinirea sarcinilor ce stau în fața Comitetului raional Bacău al U.T.C o demonstrează cu prisosință înseși faptele consemnate în cuprinsul acestei relatări.

În raion, așa cum se relata la început, s-au cristalizat experiențe interesante, s-au statornicit unele tradiții frumoase. „Jurnalul cooperativei agricole de producție", manifestare atractivă inițiată în regiune, bine organizat la Buhoci, la Faraoani, la Siretul, „Serile tematice" polarizează interesul a sute de tineri în comune cum sînt Chetriș, Lozinca și altele. La Răcăciuni „jurnalele vorbite" au organizatori pricepuți, iar la Prăjești, la Săucești și la Ițești sărbătoarea cooperativelor fruntașe are o bună tradiție. Găsirea unor forme eficiente care să ducă la generalizarea celei mai bune experiențe, iată sarcina vie, concretă care stă în fața comisiei culturale a Comitetului raional Bacău al U.T.C.

C. NANCU

SĂRBĂTOAREA REPUBLICII DEMOCRATE GERMANE

La 7 octombrie se împlinesc 16 ani de la întemeierea Republicii Democrate Germane. Actul de la 7 octombrie 1949 a marcat o cotitură radicală în viața poporului german; a fost creat primul stat al muncitorilor și țăranilor din istoria Germaniei.

În anii care au trecut de la acest eveniment, oamenii muncii din Republica Democrată Germană, sub conducerea Partidului Socialist Unit din Germania, au dobîndit mari succese în dezvoltarea economiei și culturii, în făurirea vieții noi socialiste, în consolidarea statului democrat popular. Poporul romîn se bucură din toată inima de realizările remarcabile ale oamenilor muncii din Republica Democrată Germană.

Între Republica Socialistă România și Republica Democrată Germană s-au statornicit relații de prietenie și colaborare frățească, întemeiate pe principiile respectării independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, respectului reciproc și întrajutorării tovărășești, relații care se dezvoltă spre binele ambelor popoare, al cauzei socialismului și păcii.

Cu prilejul celei de-a XVI-a aniversări a proclamării Republicii Democrate Germane, poporul și tineretul român adresează oamenilor muncii și tineretului din țara prietenă un cald salut și urarea de noi succese în construirea socialismului și în apărarea păcii.

În centrul orașului Magdeburg

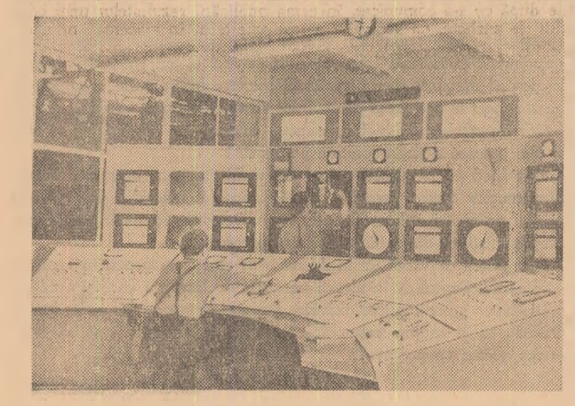

La pupitrul operatorului de serviciu de la Uzina de anvelope „Danubiana"

Foto: GR. PREPELIȚĂ

FOTBAL

● În orașul danez Odense s-a disputat aseară meciul retur de fotbal dintre echipa locală Boldklubben 1909 și echipa Dinamo București, meci care a contat în cadrul „Cupei campionilor europeni". Fotbaliștii români care cîștigaseră săptămîna trecută pe teren propriu cu 4—0, au obținut de data aceasta victoria cu 3—2 (3—2) și s-au calificat în turul II al competiției.

● Pe stadionul din Cuj s-a desfășurat ieri meciul retur de fotbal dintre echipele Știința Cluj și Wiener Neustadt (Austria), contînd pentru „Cupa Cupelor". Victoria a revenit fotbaliștilor de la Știința cu scorul de 2—0 (1—0).

TENIS DE MASĂ

● Astăzi dimineața a părăsit Capitala plecînd la Sofia selectionata de tenis de masă a țării noastre. Jucătorii noștri vor participa între 8 și 10 octombrie la cupa balcanică. Echipa are următoarea componență: Maria Alexandru, Ella Constantinescu, Eleonora Mihalca, Dorin Giurgiucă, Gheorghe Cobîrzan, Marius Bodea și Adalbert Rethi.

(Agerpres)

TELEGRAME

● Cu prilejul celei de-a XVI-a aniversări a proclamării Republicii Democrate Germane, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, a trimis ministrului afacerilor externe al Republicii Democrate Germane, Otto Winzer, o telegramă de felicitare, în care îi urează multă sănătate, fericire personală și succes în activitate.

● Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România a adresat Consiliului de Stat al Republicii Populare Polone o telegramă prin care exprimă sincere condoleanțe cu prilejul încetării din viață a prof. Oskar Lange, membru al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Unit Polonez, vicepreședinte al Consiliului de Stat al Republicii Populare Polone.

Scurte secvențe dintr-o lungă călătorie

Pășim prin camerele transformate în muzeu din locuința marelui scriitor Johann Wolfgang Goethe de la Weimar. Custodele ne povestește că nici casa lui Goethe nu a scăpat de urgia războiului. O aripă a sa a fost distrusă dar a fost refăcută întocmai prin munca ridicată la rang de simbol, a foștilor deținuți din lagărul de concentrare nazist, Buchenwald, aflat nu departe de Weimar. Cînd am vizitat acest lagăr, un sentiment chinuitor de oroare pentru decăderea de neînchipuit a călăilor naziști din demnitatea lor de oameni, ne-a stăpînit pretutindeni. Instrumentele de tortură, camerele de gazare, munca de robi a deținuților menită să frîngă orice rezistență fizică și morală nu și-a atins integral scopurile inumane. La eliberare, explozia de bucurie și setea de viață a celor rămași au triumfat. Ei au simțit nevoia imperioasă ca, în libertate, să opună deîndată antiumanismului nazist umanismul generos, contribuind la reconstrucția casei în care a locuit unul din cei mai mari scriitori umaniști, fiu al poporului german, Goethe.

Vizitînd cameră cu cameră casa muzeu a lui Goethe, înțelegem mai bine caracterul multilateral al creației sale, marea sa pasiune pentru artă, cunoașterea profundă de către el a vieții și a oamenilor. Întîrziem mult în fața colecțiilor de artă adunate de Goethe o viață întreagă.

Weimarul întreg este un oraș muzeu. Pe o altă stradă se află casa unde a trăit Friedrich Schiller, cu mult mai modestă, vădind un trai mai sărăcăcios. Mai departe întîlnim grupuri statuare, vestitul teatru al orașului în care a fost proclamată republica de la Weimar. Din păcate, călătoria noastră limitată în timp ne smulge din mijlocul acestor frumuseți, îndreptîndu-ne spre alte regiuni ale R. D. Germane.

★

Puternică inimă de oțel a Republicii Democrate Germane, Magdeburgul cu cei peste 260 000 de locuitori ai săi este un oraș impunător, cu vechi tradiții tehnice, cu zeci de uzine, numeroase școli care au pregătit de-a lungul anilor promoție după promoție de tehnicieni și ingineri pentru economia întregii țări. Lovit greu de război, Magdeburgul a renăscut, și-a lecuit rănile dînd astăzi o producție mult mai mare decît în perioada antebelică. Începutul l-au făcut uzinele orașului. Ele au fost în primul rînd reconstruite și modernizate, contribuind apoi din plin la refacerea podurilor, a străzilor și locuințelor. Era normal ca aici, la Magdeburg, gazdele noastre să ne arate în primul rînd o uzină constructoare de mașini grele legată strîns de istoria orașului.

Note de drum

La întrevederea cu conducătorii uzinei de mașini grele, care din 1951 poartă numele lui Karl Liebnecht, ni s-a relatat despre trecutul acestei uzine, despre prezentul ei și despre perspectivele ce se deschid producției pînă în 1970. Acum uzina este profilată în special pe producția de motoare Diesel de diferite tipuri și de aparatură pentru industria petrolieră. Din expunerile conducătorilor uzinei, am putut să ne dăm seama de preocupările de ansamblu ale industriei R. D. Germane: creșterea productivității muncii, eforturile pentru atingerea nivelului tehnic mondial, grija pentru calificarea tinerei generații.

Pentru 1970 se prevede ca uzina să dea o producție de 440 milioane de mărci față de 330 milioane în prezent.

★

În luna aprilie a anului 1709 la curțile princiare și regale s-a răspîndit cu repeziciune vestea că la Meissen, în Saxonia, a fost descoperit procedeul de fabricare a veritabilului porțelan alb care putea să rivalizeze cu minunatele porțelanuri ale Extremului Orient. Au trecut de atunci două secole și jumătate și faima porțelanurilor de Meissen s-a răspîndit în lumea întreagă. Meșterii de aici, de la manufactura de porțelanuri din Meissen, modestă ca înfățișare, trimit produsele lor în 80 de țări. Am vizitat expoziția manufacturii, organizată într-un mod original. Într-o cameră asistăm la o primă operație de prelucrare a porțelanului, care se efectuează sub ochii noștri, într-o a doua la operațiunile următoare, în alta, un maestru decorator desena în culori peisajele, florile, costumele care împodobeau opera respectivă. În cele din urmă, într-o mare sală de expoziție, am admirat îngemănate frumusețile făurite de-a lungul a mulți ani, a multe generații la manufactura de porțelanuri din Meissen.

Și pentru că tot sîntem la capitolul expoziții să amintim și de vizita făcută la Erfurt la expoziția internațională a florilor. Pe o suprafață de 100 de hectare, în 13 pavilioane mari, în sere, exponate din numeroase țări printre care și Republica Socialistă România creează o superbă grădină de proporții unice. Exigența organizatorilor expoziției se vădește în calitatea deosebită a exponatelor. De altfel, mi s-a spus că această expoziție urmează să fie transformată începînd de anul viitor într-un tîrg, reluîndu-se astfel o veche tradiție a orașului Erfurt. La tîrgul proiectat vor fi prezentate pentru a putea fi achiziționate mașini și unelte de grădinărit, semințe selecționate, produse de grădinărie, legumicultură și vinificație.

N. POPESCU

Adunarea festivă de la Berlin

BERLIN 6 (Agerpres). — La 6 octombrie a avut loc la Berlin o adunare festivă consacrată celei de-a 16-a aniversări a creării primului stat german al muncitorilor și țăranilor, Republica Democrată Germană. La ședință au participat conducători de partid și de stat, în frunte cu W. Ulbricht, fruntași în producție, veterani ai mișcării muncitorești germane, reprezentanți ai organizațiilor obștești, membri ai corpului diplomatic.

Raportul la adunare a fost prezentat de Willy Stoph, membru al Biroului Politic al C.C. al P.S.U.G., președintele Consiliului de Miniștri al R.D. Germane.

Televiziune

JOI

7 OCTOMBRIE

19,00 Jurnalul televiziunii (I). 19,20 „Cerc literar" — emisiune pentru tineretul școlar. 19,50 Deschiderea stagiunii de concerte 1965-1966. 21,40 Atlas folcloric Cîmpia dunăreană a Olteniei. 22,30 Emisiune cu prilejul celei de-a XVI-lea aniversări a proclamării R.D.G. 23,00 Jurnalul televiziunii (II), Buletin meteorologic.

VINERI

8 OCTOMBRIE

19,00 Jurnalul televiziunii (I). 19,20 „Cine cîntă în poiană" — emisiune muzicală pentru copii. Filmul pentru copii „Mielul de pluș". 20,000 Săptămîna. 21,00 Avanpremieră. 21,10 Mari poeți ai lumii: Iannis Ritsos. 21,30 „Parada vedetelor". 22.20 Jurnalul televiziunii (II) și Buletinul meteorologic.

ANII DE UCENICIE Nr 3

„PAPAGALUL" POARTĂ ALT NUME...

Sîmbătă, 2 octombrie. Ocup locul meu din banca a treia, în clasa a XI-a C a liceului bucureștean... Dar, mai am tot timpul pentru amănunte!

Ultima oră: dirigenția.

La propunerea clasei, se face un sumar bilanț al notelor primite în primele două săptămîni de la începutul școlii. În general, situația e mulțumitoare. Startul a fost bun. Notez că la geografie catalogul nu a înregistrat nici o notă sub 7. Aceeași situație la biologie. Un singur 5, străin și stingher, sunînd ca o notă falsă pe un portativ fixînd o armonie de note mari, la istorie. Nici la limba română nu lipsesc notele bune, dar...

— Cum explici că ai luat 4? Îl întreabă tovarășa diriginți pe Nicolaie S.

Prima reacție a elevului este să ridice din umeri. Tovarășa diriginți însă insistă. Răspunsul vine cu întîrziere:

— Am știut. N-am găsit însă cuvintele ca să... cum să vă spun?

— Te-ai emoționat?

— Nu. M-am exprimat cam... N-am găsit cuvintele care trebuiau...

— Dar unde le-ai căutat de nu le-ai găsit? Și acum văd că ești în căutarea unor cuvinte care, de asemenea, se lasă greu descoperite.

Cîteva clipe de tăcere. Tovarășa diriginți își apleacă privirea pe catalog.

Alături de mine, Victoria Baciu, secretara comitetului U.T.C. al clasei, are în față cîteva file cuprinzînd referatul ținut la recentele alegeri de organizație. Citesc un paragraf subliniat: „Sînt printre noi, și nu puțini, elevi care nu fac încă destule eforturi pentru pregătirea lor. Citesc pe apucate, de cele mai multe ori numai ceea ce îi amuză, romane de aventuri, ziarul și rubricile de sport, paginile de umor sau de curiozități. Cinematograful le înlocuiește aproape toate celelalte spectacole, cu excepția, poate, a concertelor de muzică ușoară".

Plec spre casă împreună cu Nicolaie. Liceul este vecin cu parcul „23 August". Îl rog pe Nicolaie să intrăm în parc și să stăm un pic de vorbă. Acceptă, nu înainte însă de a-și consulta ceasul.

— Te grăbești? îl întreb.

— Joacă „Progresul", dar...

Ne așezăm pe o bancă lîngă debarcader. Intru în discuție direct:

— El, cum e cu 4 de la limba română?

— Am știut, dar... (rîde)... n-am papagal!

— În clasă parcă spuneai altfel; parcă spuneai că n-ai găsit cuvintele ca să te exprimi.

— Păi asta înseamnă să nu ai papagal!

— Și nu puteai să te scuzi că n-ai izbutit să faci rost de un papagal, că era închis în Obor, sau mă rog, că n-ai avut timp ori bani să-ți cumperi unul?

— Am impresia că sînt luat peste picior... spune Nicolaie rîzînd.

— Bine, atunci să discutăm cît se poate de serios.

Îi reamintesc de sesizarea din referatul citit la alegerea comitetului U.T.C. pe clasă și-l întreb:

— Ești de acord că te numeri printre cei care „nu fac încă destule eforturi pentru pregătirea lor culturală generală"?

Nicolaie tace și desenează ceva cu vîrful pantofului pe nisip.

— S-o luăm altfel. te rog să-mi răspunzi sincer, ca între colegi, la cîteva întrebări foarte precise. Prima întrebare: ce-ai citit în vacanță?

— Multe.

— Cam vag. Dă-mi un număr aproximativ de cărți și cîteva titluri.

Numărul, nu aproximativ, ci exact, s-a dovedit a fi 5. Titlurile: „Cîinele galben", „Fotbal și fotbaliști la diferite meridiane", „Oameni fără identitate", „Viața actorului Constantin Tănase" (dar numai o jumătate, pentru că i-a cerut-o cineva), almanahul „Magazinului". Îi propun lui Nicolaie să lăsăm la o parte faptul că, la sfîrșitul clasei a X-a, profesorul de limba română le-a indicat pentru lectura în vacanță autori ca Sadoveanu, Slavici, Rebreanu, Camil Petrescu, Călinescu, Arghezi, Marin Preda. Facem împreună, pur și simplu, aritmetic o socoteală a numărului paginilor citite de Nicolaie. În total vreo 700—800. Împărțim la cele 80 de zile ale vacanței. Ne ies, în medie, 8-10 pagini pe zi. Cam cît ar încăpea în jumătate de pagină de ziar!

— Mai departe: ce spectacol de teatru ai văzut?

— N-am fost la teatru.

— Ce muzee, ce expoziții ai vizitat?

— N-am vizitat.

— Concertele te atrag?

— Nu prea pricep muzica „grea".

— Ce filme ai văzut?

— Multe. Nu pot să le spun pe toate. Merg de două și de trei ori pe săptămînă la cinema.

— Ți-a plăcut „Pădurea spînzuraților"?

— Pe ăsta nu l-am văzut.

— Ți-a plăcut vreun film atît de mult încît să te duci să-l vezi de două ori?

— Da. Am fost de trei ori la „Veselie la Acapulco".

— Să recapitulăm: vasăzică, în 80 de zile de vacanță ai citit în medie cîte 8—10 pagini pe zi dar nici un autor din cei care prin marea valoare a operei lor figurează nu numai în programul de lectură indispensabil oricăruia dintre noi, dar intră obligatoriu în materia cerută la examenul de maturitate; n-ai văzut nici un spectacol de teatru, n-ai vizitat nici o expoziție, nici un muzeu, ai fost la 25—30 de filme, însă printre acestea nu figurează și cel care se înscrie ca o certă și pretutindeni recunoscută realizare a cinematografiei noastre. Te mulțumește acest bilanț?

— Nu.

— Atunci să revenim la... „papagal". Crezi că el a fost de vină pentru 4 la limba română? Mai exact: n-am putea găsi „papagalului" alt nume?

— Care?

— Nu știu, să ne mai gîndim.

— Începe meciul...

— Avem timp și altădată.

...Invit pe toți colegii din toate liceele să ne ajute să găsim un alt nume... „papagalului". Le aștept propunerile pe adresa „Scînteii tineretului".

ELEVUL DIN BANCA A TREIA

Poșta elevilor

Spațiul limitat al acestei rubrici și dorința de a nu întîrzia să răspundem corespondenților noștri elevi, al căror număr crește necontenit, ne obligă la o mai mare concizie.

Așadar, foarte pe scurt:

Mai întîi, mulțumim celor care ne-au transmis aprecierile și sugestiile lor cu privire la primele numere din „Anii de ucenicie". Printre aceștia cităm pe Ionel Boiereanu, din clasa a XI-a Liceul „Ștefan cel Mare" Cîmpulung-Suceava, de la care reținem sugestia de a ne ocupa „în mod special de problemele elevilor din ultima clasă de liceu"; pe Nicolaie Pop, din clasa a X-a a Liceului „Dimitrie Cantemir"-București, care ne propune o interesantă temă de dezbatere: „Colegi de liceu — tovarăși de muncă de mîine"; pe Ziulica Paraschiv, Liceul nr. 2-Ploiești, care ar dori — transcriem din scrisoarea ei — „o rubrică intitulată „Jurnal", cuprinzînd noutăți ale elevilor pe marginea principalelor lor preocupări".

Viorel Drăgan, din clasa a XI-a reală, Liceul mixt Buziaș, regiunea Banat, ne descrie detaliat „o zi din viața unui elev intern" și trage concluzia că „programul de meditații ne disciplinează studiul, ni-l preface dintr-o preocupare într-o adevărată pasiune".

Ana Hîrțescu, din clasa a XI-a E, Liceul nr. 3-Bacău, ne informează despre un recent simpozion care a reunit peste 400 de elevi băcăoani într-o documentată discuție despre opera lui Liviu Rebreanu.

Un număr mare de scrisori ne aduc vești despre faptul că, deși s-au scurs doar 3 săptămîni de la începerea școlii, așa cum ziua bună se cunoaște de dimineață — primele rezultate se anunță promițătoare.

Așteptăm în continuare asemenea vești, așteptăm în continuare sugestii pentru suplimentul nostru „Anii de ucenicie".

Pe săptămîna viitoare.

OCTAV PANCU-IAȘI

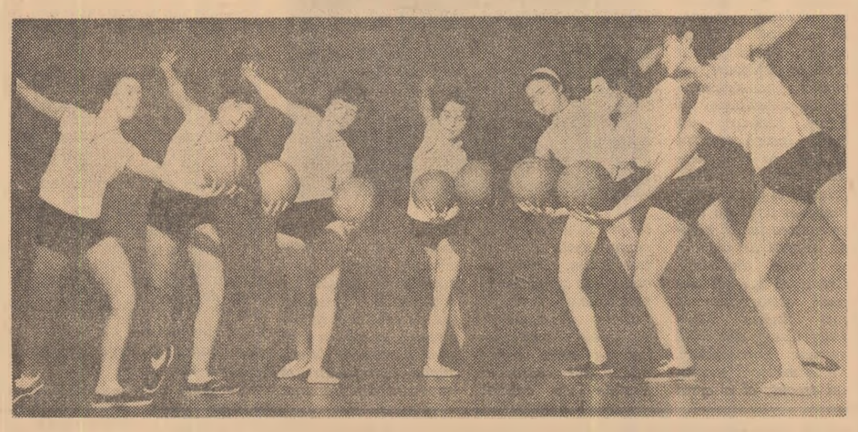

Fantezie, grație... la cercul de gimnastică artistică

Foto: O. PLECAN

Trecem cu succes un examen greu

(Urmare din pag. I)

Din suprafața pregătită pînă acum au fost semănate cu grîu și masă verde peste 1 000 de hectare. La începutul decadei a doua din luna aceasta vor fi însămînțate și cele 600 de hectare care au mai rămas.

— După aceea?

— Culesul porumbului, ogoarele de toamnă... Dar nu „după aceea", ci „în același timp"!

— E clar. Vreți să precizați faptul că o dată cu recoltarea porumbului, terenurile proaspăt eliberate de coceni sînt făcute ogoare de toamnă.

— Trebuie s-o luăm înaintea ploilor...

O secvență de lucru. Interlocutorii? Sînt mecanizatorii brigăzii a cincea de la S.M.T. Fetești, regiunea București. Aceștia semnează de cîțiva ani certificatul recoltelor la cooperativa agricolă din comuna Borcea. Toamna aceasta a fost mai grea pentru ei, fiindcă și lucrările au fost mai grele, dar în final, după cum spuneau chiar ei, „campania va fi încheiată ca și în condiții normale".

Una caldă, una rece

(Urmare din pag. I)

tombrie în raionul Făurei să se strîngă recolta de pe mai mult de 42 la sută din suprafața cultivată. În alte două raioane, Tecuci și Focșani, s-a strîns recolta de pe 39,1 la sută și respectiv 37,2 la sută din suprafețele cu porumb.

Necorespunzător e ritmul la această importantă lucrare în celelalte raioane. Viteza la cules face izg-zaguri de la o zi la alta. Iată cîteva exemple. Pe data de 1 octombrie, în raionul Bujor viteza de lucru a fost depășită cu 30,3 la sută, pentru ca a doua zi ea să fie cu 6,3 la sută sub cea stabilită. Așa se întîmplă și în raioanele Galați și Brăila. De ce aceste diferențe de la o zi la alta cînd vremea a fost la fel de frumoasă în toate zilele. Explicația ne-o dă modul în care este organizată munca în diferite unități. La cooperativa agricolă de producție din comuna Latinu, de pildă, pînă la 2 octombrie, porumbul fusese cules abia de pe 60 hectare. Aici lucrul începe tîrziu, după ora 8 dimineața și se termină foarte devreme. Tot din asemenea cauze au rămas în urmă cu executarea acestei lucrări și cooperativele agricole Spiru Haret, Traian, Victoria și altele. Forța de muncă existentă în aceste unități nu este pe deplin folosită. Este evident de ce pînă la 1 octombrie în raionul Brăila, din 51 cooperative agricole, un număr de 30 recoltaseră porumbul pe mai puțin de 25 la sută din suprafețele cultivate. Sub posibilități se desfășoară culesul și tăiatul cocenilor în unele unități din raioanele Galați și Panciu.

Din situația consiliului agricol regional reiese că pînă în dimineața zilei de 3 octombrie în regiunea Galați porumbul fusese recoltat pe 38,5 la sută din suprafața cultivată. Sînt suficiente posibilități ca viteza de lucru să sporească. Organizarea a două schimburi la culesul știuleților și tăiatul cocenilor, folosirea judicioasă a mijloacelor de transport asigură accelerarea ritmului de lucru. Prima îndatorire a organizațiilor U.T.C. este aceea de a antrena pe toți tinerii în fiecare zi, acolo unde cerințele sînt mai mari: la cules, la transporturi, la tăiatul cocenilor. Se cer asemenea eforturi pentru că timpul este înaintat și mecanizatorii trebuie să aibă teren liber pentru terminarea arăturilor înainte ca vremea să devină nefavorabilă.

de peste hotare

Dezbaterile din Adunarea Generală a O. N. U.

NEW YORK 6 — Corespondentul Agerpres, Nicolae Ionescu, transmite: Numărul vorbitorilor din ședința de marți după-amiază a crescut considerabil, ca urmare a faptului că după reprezentanții Malayeziei, Mongoliei, Noii Zeelande și Nepalului — care erau înscriși pe agenda lucrărilor — au luat cuvîntul în baza dreptului la replică, delegații Indiei, Cambodgiei și Japoniei.

După ce ministrul de externe al Malayeziei a expus poziția țării sale față de situația din Asia în general și din Vietnam în special, a luat cuvîntul ministrul de externe al Mongoliei, Mangalyn Dugersuren. El a condamnat agresiunea S.U.A. în Vietnam și intervenția lor în Republica Dominicană.

H. R. Lake, ministrul de finanțe al Noii Zeelande, care a vorbit în continuare, și-a consacrat intervenția justificării agresiunii S.U.A. în Asia de sud-est și în alte regiuni ale lumii.

Abordînd în cuvîntarea sa cîteva din cele mai importante probleme ale situației internaționale. Kriti Nidhi Bista, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri și ministrul de externe al Nepalului, a criticat, printre altele, politica Statelor Unite de extindere a războiului din Vietnam și a subliniat necesitatea restabilirii drepturilor R. P Chineze în O.N.U.

★

Marți după-amiază au continuat, de asemenea, lucrările comisiilor.

Intrevedere Mănescu - Stewart

NEW YORK 6 — Trimisul special Agerpres, Nicolae Ionescu, transmite:

La 6 octombrie, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, șeful delegației române la cea de-a 20-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U., a avut o intrevedere cu Michael Stewart, ministrul afacerilor externe al Marii Britanii, în cursul căreia au fost abordate o serie de probleme de interes comun.

La întrevedere au participat Mircea Malița, adjunct al ministrului afacerilor externe al Republicii Socialiste România și Arthur Greenhill, subsecretar de stat în Ministerul Afacerilor Externe al Marii Britanii

Brazilia: Candidații opoziției au obținut avans

Rezultatele parțiale ale alegerilor pentru posturile de guvernatori din 11 state

RIO DE JANEIRO 6 (Agerpres). Ultimele date asupra rezultatelor alegerilor de guvernatori în Brazilia arată că în toate cele 11 state conduc candidații opoziției. Observatorii din capitala braziliană apreciază alegerile ca un prim verdict al opiniei publice asupra politicii guvernului președintelui Castelo Branco, aflat la cîrma țării din aprilie 1964, cînd a fost înlocuit fostul președinte Joao Goulart.

În statul Minas Gerais, cunoscut prin zăcămintele minerale de care dispune, candidatul opoziției, Izrael Pinheiro, a obținut majoritatea absolută împotriva candidatului guvernamental, Roberto Rezende, iar în statul Guanabara, Negrao de Lima, candidat din partea coaliției alcătuite din Partidul social-democrat și Partidul muncii, are pînă în prezent cu peste 51 000 de voturi mai mult decît candidatul partidului de guvernămînt, Fleza Ribeiro. În alte cinci state conduc reprezentanții partidului socialist al fostului președinte Juscelino Kubitschek, întors în țară acum cîteva zile.

Față de această situație, unitățile militare din Rio de Janeiro și Sao Paolo au fost puse miercuri, din ordinul guvernului, în stare de alarmă, relatează France Presse.

TOKIO: Ciocniri între studenți și poliție

Mii de locuitori ai capitalei japoneze au marcat deschiderea sesiunii extraordinare a parlamentului prin demonstrații de protest împotriva tratatului japono-sud-coreean și acțiunilor agresive ale S.U.A. în Vietnam. Importante forțe polițienești au fost masate pe străzi. În fața parlamentului unde demonstrau studenții au avut loc ciocniri cu poliția care a încercat să-i evacueze cu forța. Au fost operate 24 de arestări. Demonstrații studențești au mai avut loc și în orașul Kyoto, fosta capitală a Japoniei.

Vietnamul de sud: Creșterea efectivelor trupelor americane

Pentru a zecea oară în ultimele zile aviația americană a bombardat așa numita „Zonă C", situată la 120 kilometri nord-vest de Saigon, unde se bănuiește existența unui detașament al forțelor patriotice. „De fiecare dată cînd forțele de uscat americane și guvernamentale încearcă să intre în această zonă, notează agenția Associated Press, ele sînt atacate cu înverșunare de partizani. Toate încercările de a le zdrobi cu aviația au eșuat". Marți seara, un elicopter american care lansa rachete luminoase pentru a lumina zona a fost doborît.

Efectivul trupelor americane angajate în luptele din Vietnamul de sud a cunoscut o nouă creștere, ajungînd la 131 700 oameni, urmînd ca în viitoarele zile să sporească cu alți 5 000 de oameni, relatează U.P.I. „Actualul ritm de sporire a efectivului americanilor în Vietnamul de sud confirmă informațiile că pînă la sfîrșitul acestui an el va ajunge la peste 200 000", apreciază France Presse.

În ciuda măsurilor severe luate de poliția din Saigon, în cartierul central al capitalei sud-vietnameze, Cholon, au apărut din nou steaguri ale Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud, relatează agenția V.N.A.

UNIUNEA SOVIETICĂ. — Aspect din orașul Minsk

„INAUGURARE" CU... POLIȚIE

Nu s-a stins încă ecoul furtunii de proteste din America Latină în legătură cu așa zisul „plan Camelot" și unele surse din capitala S.U.A. au dezvăluit că preocupările Pentagonului pentru intensificarea amestecului în treburile interne ale țărilor continentului sud-american rămîn nealterate.

„Misiunea Simpatico"

S-a aflat astfel că experții militari care întocmiseră „planul Camelot" au fost repartizați să întocmească planuri similare. A luat naștere, de pildă, o așa numită „misiune Simpatico" urmărind „studii" despre „potențialul războiului intern" în Columbia și Peru. Obiectivul urmărit este, pare-se, același · o detaliere, o punere la punct a acțiunilor menite să înăbușe orice încercare de instaurare la sud de Rio Grande a vreunui regim care n-ar fi pe placul Statelor Unite.

Este firesc că asemenea fenomene trezesc suspiciuni în America Latină. Agenția U.P.I. nota zilele trecute persistența în capitalele sud-americane a temerilor că Ministerul Apărării al Statelor Unite joacă un rol tot mai mare în politica guvernamentală din zona latino-americană. „Domină convingerea — sublinia agenția — că militarii acționează peste capul diplomaților și că diferitele organisme militare din Washington, inclusiv Agenția centrală de investigații își arogă împuterniciri care merg pînă la aranjamente ce pun în pericol însăși noțiunea de independență a organelor executive sud-americane".

Privind problema dintr-un unghi mai larg, revista THE NATION atrăgea atenția într-un editorial asupra consecințelor nefaste pe care le au acțiunile de genul „Camelot" sau „Simpatico". Manevrele privind America Latină — subliniază The Nation — nu sînt un fapt izolat. „Situații de acest fel — scrie revista — s-au semnalat în ultima vreme și în alte regiuni ale lumii. Țări ca Birmania și Cambodgia s-au plîns, pe bună dreptate, de operațiile ostile desfășurate de Pentagon și Agenția centrală de investigații împotriva guvernelor lor. Acțiunile de felul acesta au provocat în întregi regiuni ale globului sentimente anti-americane, pe care diplomația Statelor Unite le va avea de înfruntat multă vreme de acum înainte".

După cum se vede, privite chiar cu ochii observatorilor nord-americani, planurile de genul „misiunii Simpatico" nu sînt de natură să promoveze sentimente de simpatie pentru politica Statelor Unite. Dimpotrivă.

EM. RUCĂR

PE SCURT

Un nou fapt vine să arunce o lumină asupra conflictului mereu mai ascuțit dintre regimul franchist și studențimea spaniolă.

Corespondentul din Madrid al ziarului „THE TIMES" relatează că polițiști și agenți ai poliției secrete au fost plasați în jurul clădirii Universității din Madrid cu prilejul ceremoniei inaugurale pe anul academic 1965—1966. Admiterea la această festivitate se făcea numai pe bază de invitații, care erau examinate cu mare grijă de polițiști.

În trecut mii de studenți obișnuiau să se întrunească în marea sală a Universității pentru a asista la asemenea ceremonii. Anul acesta poliția a hotărît însă luarea de măsuri excepționale spre a preveni repetarea gravelor tulburări studențești din primăvara trecută care au dus la demiterea a 3 cunoscuți profesori și suspendarea altor doi pe termen de 2 ani.

Corespondentul mai relatează că ferestrele facultăților de filozofie, litere și drept au fost înzestrate cu noi grilaje de metal. Primăvara trecută, cînd forțele polițienești au fost postate la intrarea în aceste facultăți, studenții coborau prin ferestre pentru a lua parte la reuniunile pe care le organizau în secret, dejucînd astfel manevrele poliției.

Este cert că toate „precauțiile" poliției franchiste nu vor atenua mișcarea studenților împotriva actualelor rînduieli dictatoriale din Spania.

PE SCURT

● *AMBASADORUL Republicii Socialiste România la Berna, Vasile Dumitrescu a organizat în saloanele Ambasadei un recital susținut de tinerii soliști români, care au participat la Concursul internațional de interpretare muzicală de la Geneva, Romeo Voisza — pian, Paul Stanciu — corn, medaliat al Concursului de la Geneva 1965, Varujan Cozighian — vioară, medalie și premiul special Rugiero Ricci, Geneva 1965, Mugur Bogdan — canto, premiul III, Geneva 1965 și Irina Botez — pian.*

Au participat personalități politice și culturale elvețiene, diplomați străini acreditați în Elveția, corespondenți ai presei străine și pianiști elvețieni.

Recitalul s-a bucurat de mult succes.

ANGOLA. — Patrioți în misiune de luptă

● *STAȚIA automată „Luna-7", lansată la 4 octombrie, își continuă zborul în direcția Lunii.*

Prelucrarea preliminară a rezultatelor măsurătorilor prin radio ale parametrilor traiectoriei a demonstrat că, urmînd noua traiectorie modificată, stația „Luna-7" urmează să întîlnească Luna la 8 octombrie, în jurul orei 01,00 (ora Moscovei).

● MARȚI după-amiază a fost convocată o conferință de presă specială la Casa Albă, în cadrul căreia președintele Johnson a anunțat că întrucît suferă de tulburări la vezica biliară va fi spitalizat joi seara în vederea unei operații. Spitalizarea va dura între 14 și 17 zile. Potrivit unui aranjament existent între președinte și vicepreședintele Humphrey, acesta din urmă va ține locul președintelui în perioada cît el va fi indisponibil.

● LA 5 OCTOMBRIE s-a deschis la Tianțzin expoziția firmei britanice „The Imperial Chemical Industries". Printre exponatele expoziției, care se va închide la 16 octombrie, se numără materiale plastice, fibre sintetice, coloranți, medicamente și alte produse chimice.

● POTRIVIT datelor statistice oficiale, în primele 9 luni ale anului curent costul vieții în Uruguay a crescut cu 40,9 la sută. Tendința de creștere a costului vieții se va accentua în luna octombrie ca urmare a intrării în vigoare a noii majorări a chiriilor.

PE SCURT

Bogor: Ședința Cabinetului indonezian

DJAKARTA 6 (Agerpres). — Postul de radio Djakarta a anunțat că miercuri la palatul guvernamental din Bogor a avut loc o ședință a Cabinetului indonezian prezidată de președintele Sukarno. Reuniunea a fost consacrată situației interne din țară.

Potrivit relatărilor postului de radio „președintele a cerut populației să rămînă calmă și vigilentă". El a lansat un apel la unitate atît poporului, cît și forțelor armate. Sukarno a spus că „haosul politic nu ar fi decît în folosul imperialiștilor și neocolonialiștilor". Totodată, radio Djakarta a precizat că șeful statului indonezian a cerut miniștrilor să-și desfășoare în mod normal activitatea în continuare.

Radio Djakarta a transmis un comunicat, semnat de primul vice-prim-ministru indonezian, dr. Subandrio, despre desfășurarea ședinței Cabinetului indonezian, în care se arată că ședința a adoptat opt rezoluții cu privire la situația din țară. Printre altele, comunicatul menționează că Cabinetul a „cerut tuturor partidelor să pună capăt disensiunilor politice". Într-o altă rezoluție, Cabinetul de Miniștri a cerut armatei să nu învinuiască pe alți membri ai forțelor armate pentru acțiunile din ultimele zile și a cerut partidelor politice să nu învinuiască alte partide politice.

Radiodifuziunea indoneziană relatează despre continuarea luptelor în regiunea centrală a insulei Java.

Sesiune de rutină

La 6 octombrie s-a deschis la Bruxelles, în absența reprezentantului Franței, o sesiune de rutină a celor 5 reprezentanți permanenți ai Pieței comune.

Discuțiile au ca scop pregătirea sesiunii Consiliului ministerial al C.E.E. de la 25 octombrie. Pe ordinea de zi a actualelor dezbateri figurează următoarele probleme: proiectul de buget al Pieței comune, problema politicii agricole, tratativele din cadrul G.A.T.T. și relațiile dintre C.E.E. și Izrael.

Stadiul problemei cipriote

De cîteva luni nu s-au mai dus tratative oficiale în problema cipriotă. Ultima rundă a negocierilor greco-turce, care a rămas într-o fază preliminară, a început și s-a desfășurat mai înainte de declanșarea crizei guvernamentale din Grecia. În timpul verii au avut loc convorbiri paralele la Ankara, între oficialități turce și ambasadorul Greciei, și la Atena între ministrul afacerilor externe și ambasadorul Turciei. În capitala turcă, obiectul tratativelor l-a constituit fondul problemei cipriote iar în capitala greacă măsurile concrete pentru pacificarea insulei.

După mai bine de două luni, presa și oficialitățile din cele două țări au început să se refere din nou la problema tratativelor. „Guvernul turc, a declarat premierul Urgüplü, dorește continuarea întrevederilor turco-grecești asupra problemei cipriote". La Ankara se apreciază că negocierile ar putea avea loc la New York, între miniștrii de externe ai celor două țări, în timpul sesiunii Adunării Generale. O propunere în acest sens va fi făcută la New York de ministrul turc al afacerilor externe colegului său grec.

Potrivit informațiilor existente pînă în prezent, cercurile oficiale grecești nu împărtășesc acest punct de vedere. Guvernul grec a lăsat să se înțeleagă că nu este dispus să reia tratativele întrucît problema cipriotă va fi discutată în Adunarea Generală a O.N.U. După cum se pare, guvernul grec nu agreează ideea unor convorbiri bilaterale cu Turcia nici chiar în afară de O.N.U. Cel puțin deocamdată. Noul ministru de externe, Tsirimokos, a declarat că Grecia „nu va participa niciodată la convorbiri pentru soluționarea problemei cipriote în absența reprezentanților poporului cipriot sau fără aprobarea acestora". Cu prilejul sosirii la New York, ministrul grec a declarat din nou că orice reglementare a situației din Cipru va trebui să fie opera poporului cipriot și nimic nu va putea fi făcut „fără voința expresă a poporului cipriot". Tsirimokos nu a legat atitudinea guvernului grec în problema cipriotă de ansamblul relațiilor cu Turcia. El a ținut să sublinieze că Grecia promovează „o politică constantă de menținere a celor mai bune relații prietenești cu Turcia".

În ultima vreme guvernul grec și-a precizat în cîteva rînduri punctul de vedere cu privire la fondul problemei cipriote. La terminarea unei consfătuiri consacrată examinării poziției care va fi adoptată la O.N.U., premierul Stephanopoulos a declarat: „Noi vom sprijini cu toate forțele cererea Ciprului la O.N.U.".

Din declarația program rostită cu prilejul votului de investitură din Parlament, rezultă că guvernul grec înțelege ca dreptul poporului cipriot la autodeterminare să se aplice în vederea realizării unirii Ciprului cu Grecia. Nu se poate afirma că acest punct de vedere este împărtășit de toți liderii ciprioților greci. În declarații repetate președintele Makarios a afirmat că Ciprul dorește o independență deplină.

După amintita consfătuire de la Atena, în capitala greacă a sosit și generalul Grivas, conducătorul armatei cipriote. După cum s-a anunțat, generalul va avea întrevederi cu oficialitățile în legătură cu chestiunea dezbaterilor de la O.N.U. Vizita lui Grivas a avut loc la cîteva zile după ce s-a comunicat, în urma publicării rezultatelor unei comisii de anchetă, că generalul a fost amestecat în afacerea privind constituirea unei organizații secrete în cadrul armatei grecești. Presa occidentală afirmă că Grivas ar fi invitat doi ofițeri greci, de dreapta, să devină membrii unei organizații secrete. Informațiile privitoare la acest aspect al activității generalului Grivas, cunoscut ca adept al realizării Enosisului, „a avut ca efect — afirma „Le Monde" — să facă și mai precară situația acestuia pe insulă".

Dat fiind că în ultima vreme s-a vorbit tot mai insistent despre divergențele dintre președintele Makarios și generalul Grivas, este posibil ca faptul relatat de presa din Occident să aibă consecințe asupra relațiilor dintre liderii ciprioților greci.

S-ar putea ca vizita de la Atena să fi avut loc tocmai în legătură cu aceasta. Faptul că în ultima perioadă de timp nu au mai avut loc consultări greco-cipriote privind dezbaterile care vor avea loc la O.N.U., ca și asupra ansamblului problemei cipriote, pare să întărească aceste presupuneri.

EUGEN PHOEBUS

ANII DE UCENICIE Nr 3

CALEIDOSCOP

Numele planetei noastre, „Terra", a intrat în decursul timpului în diferite combinații de cuvinte. Gîndiți-vă, de pildă la „Engliterra", „Finister", „Teramicină" etc. Cea mai proaspătă combinație cu „Terra" este... „Teratronul". Ce poate să însemne? Teratronul este un aparat cu ajutorul căruia se vede prin ceață, bazat pe principiul radiolocației. Aparatul folosește unde radio din gamele decimetrice, pe care le emite, într-o anumită direcție, cu intermitență. Întîlnind în calea lor obstacole, undele se reflectă întorcîndu-se înapoi. Pe un ecran, asemănător celor ale aparatelor de televiziune, apar imaginile obiectivelor întîlnite. Pe cînd vederea, de la distanță, prin... ziduri?

Se spune că „mărea nu se încearcă cu degetul". De acord, dar și mai puțin probabil pare ca s-o încercăm din avion. Și totuși în U.R.S.S. a fost creată o instalație specială, montată pe bordul unui avion de tip „Li-2", cu ajutorul căreia se poate măsura temperatura suprafeței mărilor sau lacurilor, de la distanță, în timpul zborului. Acionul zboară la o înălțime de circa 200 metri, iar precizia măsurătorilor este de ordinul a 0,1°C. Astfel de măsurări sînt necesare pentru elaborarea unor hărți speciale, utile navelor de pescuit. Folosindu-se această metodă foarte comodă, bazată pe măsurarea intensității radiațiilor infraroșii, s-au prospectat pînă în prezent întregile suprafețe ale Mării Albe și Mării Barent.

Termenul „LASER", care reprezintă de fapt inițialele mai multor cuvinte din limba engleză (Amplificator de lumină cu energie radiată stimulată) este bine cunoscut astăzi, reprezintînd o descoperire din ultimul deceniu. S-ar părea însă că nu e nimic nou sub soare, pentru că natura a inventat astfel de generatoare încă de mult. Despre ce este vorba? De curînd, o navă oceanografică a pescuit în apropierea insulelor Filipine un pește curios, în greutate de 600 kg. Pe corpul peștelui existau niște orificii, acoperite cu un fel de pleoape, semănînd întrucîtva cu ochii obișnuiți ai peștilor. Dar, acești „ochi" emiteau lumină, asemănător laserelor. Lumina era atît de intensă și concentrată încît a provocat arsuri pe pielea oamenilor care se găseau la o oarecare distanță. Mai are și natura surprizele sale...

Probleme... cu tilc

— O locomotivă Diesel-electrică are un motor capabil să dezvolte o putere de 2 000 cai. Distanța București-Constanța a străbătut-o în două ore și jumătate. Mecanicul locomotivei avea înălțimea de 1,70 m și greutatea de 70 kg. Se întreabă ce vîrstă avea mecanicul?

— Să se demonstreze că ecuația: $x^n + y^n = z^n$ este posibilă numai pentru valoarea lui $n = 2$.

Cine a propus această problemă și cine a rezolvat-o?

Criptografie

Prin criptografie se înțelege camuflarea unui text într-un anumit mod, astfel încît cel ce nu cunoaște procedeul de descifrare să nu poată citi textul.

Criptografia, sub diverse forme, s-a întrebuințat din cele mai vechi timpuri, în special în scopuri militare sau diplomatice, și mai cu seamă în vremuri de război. Descifrarea unei criptograme, cînd nu se cunoaște procedeul respectiv este foarte dificilă și uneori imposibilă. Dar, operația în sine este extrem de interesantă, cerînd o contribuție deosebită a inteligenței și imaginației.

Vă propunem să dezlegați criptograma matematică de mai jos, considerînd că fiecărei litere a alfabetului îi corespunde cîte un număr, de pildă: A = 1, B = 2, C = 3 etc. Ce cuvînt ascund ecuațiile?

1) $x^2 + 2x - 3 = 0.$

2) $y^2 - \frac{y^2}{y^2 - 2o} - 2o = 0.$

3) $\frac{z}{2} + \frac{z}{3} - 15 = 0.$

A împlinit 100 de ani

O sută de ani a împlinit acest ceas imens, care continuă să fascineze specialiștii din lumea întreagă și pe care numeroși directori de muzee au căutat zadarnic să-l achiziționeze, în ciuda prețului său ridicat. În dulapul enorm, 470 de roți dințate pun în mișcare, cu o precizie uimitoare, un număr incomensurabil de arătătoare și figuri, învîrtesc un glob, indică punctul în care se află soarele, luna și stelele, precum și ziua, ora și luna, iar pe lîngă toate acestea fac să răsune dangăt de clopote și corale de orgă. Creatorul acestei minuni astronomice a fost tînărul țăran Josef Gress, din satul german Drossendorf. Pe la mijlocul secolului trecut, el a cerut să fie zidit într-o încăpere mare de către fratele său, care îi trecea zilnic mîncarea și materialele necesare printr-o deschizătură în perete. După șase ani, s-a auzit prima bătaie de ceasornic. Fratele său colindă timp de 30 de ani cu ceasul prin întreaga Europă stîrnind pretutindeni senzație. La moartea lui, ceasornicul fu adăpostit într-o pivniță în care a fost apoi descoperit de actualul proprietar și expozant din Bavaria.

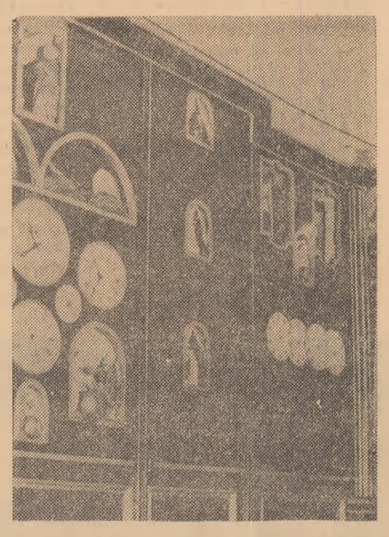

Răspuns la întrebarea „Avea dreptate Cyrano de Bergerac?"

Cyrano nu avea dreptate, dar este scuzabil, pentru că pe vremea lui știința cunoștea puține lucruri.

Oricît de sus ne-am ridica în atmosferă, în realitate nu ne desprindem de Pămînt. În mișcarea sa de rotație în jurul axului, Pămîntul antrenează și atmosfera, odată cu tot ceea ce se găsește la suprafața lui. Prin urmare, oricît de sus ne-am situa în atmosferă, vom fi antrenați odată cu ea și deci nu vom ajunge în alt loc de pe Pămînt, la coborîre. Dacă într-un fel oarecare am putea să ne opunem acestei antrenări, ne-ar sufla un curent de aer cu o viteză extrem de mare, în jurul a 800 km pe oră. Ar fi un uragan nemaiîntîlnit, întrucît cel mai violent uragan cunoscut atinge „de abia" în jurul a 150 km pe oră.

Se pune însă întrebarea: dacă nu ar exista atmosferă, atunci ar fi posibilă deplasarea imaginată de Cyrano? Răspunsul este negativ și în cazul acesta. De ce? Pentru că, orice corp existent pe sol, detașîndu-se de pe el, păstrează viteza de rotație a planetei, datorită inerției. Presupunînd că la un moment dat corpul ar coborî iarăși pe Pămînt, el ar reveni aproximativ în același loc. Este o situație oarecum asemănătoare aceleia cînd cineva sare din mers dintr-un autobuz, un tramvai sau un tren, ocazie cu care corpul se deplasează la început cu aceeași viteză ca a mijlocului de transport folosit.

Concluzia este, prin urmare, că în nici un caz Cyrano de Bergerac nu a avut dreptate. În acest sens ne-au răspuns elevul Ion Stoian de la Liceul din Slănic, raionul Teleajen, și Hedrich Martin din București.

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA: București, Piața „Scînteii". Tel. 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii".